

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefon szám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1000 korona.
Előfizetési ár egy hóra 30000 K

Mi az igazság és mi a sajtótisztesség

Lapunk csütörtöki számában „A gyűlölködők hajsza” címen közreadott vezércikkünk két oldalról is jött válasz. Az egyik válasz Kozma Miklós nyilatkozata olyan hangú, melyet a vitatkozó fél is szívesen vehet, a másik ellenben, mely a „Hajdúföld” első oldalán jelent meg, csak abbéli meggyőződésünkben erősített meg, hogy ez az újság krónikus és gyógyíthatatlan szellemi elfajulásban, a magyar sajtóban eddig példátlan eldurvulásban szenved. Ertéket, ha újabb gyűlölség-szórásaira csak néhány odavetett szóban és cikkekünk végén válaszolunk. Mániaikus örvényeire legjobb válasz az a minden oldalról megnyilatkozó örvendezés és gratulálás, mellyel bennünket elhalmoztak, hogy végre akadt valaki, aki ezt a „sajtó-terrorfészket” meg merete piszkálni és most az egyszerűen végre (rekedt ordításából itélve) alaposan a körmükre mert koppintani. No, de hagyjuk csak őket utólagra, amint hogy illik.

Leveldi Kozma Miklós, miniszteri tanácsos, az MTI vezetője nyilatkozatának első pontjában azt írja, — hogy a „Hajdúföld”-del sem anyagi közösségben, sem szellemi közösségben sem ő, sem a MTI nincs. Bocsnatot kérünk, de mi azt mondtuk, hogy a MTI és így annak vezetője azzal a nyomdával áll szellemi és anyagi közösségben, mely a Hajdúföldet előállítja, amit megerősít Kozma Miklós ur is nyilatkozatának 2-ik pontjában. Azt mi is nagyon jól tudjuk, hogy annak idején előrelátó óvatosságból a Hajdúföld kiadására tessék-lássék különálló vállalatot alapítottak, de szeretnénk látni, hogy ha bekövetkezne a nyolcadik csoda és a Nemzeti Könyv- és Lapkiadó vállalat megtagadná a a Hajdúföld előállítását, azért az árért akadna-e nyomda nem Debreczenben, hanem egész Magyarországon, mely kinyomtatná, eltekintve attól, hogy ilyen hangú sajtótermék előállítására még a „Népszava” nyomdája sem vállalkozna. Ha tagadásba veszik a kedvezmény-nyújtást, tessék a számlát produkálni és a legkisebb nyomdászgyerek kimutatja azt a szellemi és anyagi érdekösszetszét, mely annak tételeiben megnyilvánul. Száz szónak is egy a vége: A nyomda teszi lehetővé ennek a gyűlölség-szóró lapnak a megjelenését és akárhogy is állnak a „külön vállalatok”, a köztudat elintézte ezt a kérdést, mikor a Hajdúföld nyomdájáról beszél és dokumentálja az a mentalitás, mely előidézi azt, hogy azt a zsidót, vagy azt a zsidó vállalatot nem támadják a Hajdúföldben, aki vagy amely nyomtatvány-szükségletét a Nemzeti Könyv- és Lapkiadó vállalatnál rendel, vagy a Hajdúföldben hirdet, szóval a fajvédelem és az antiszemitizmus náluk csak a nyomda kapujáig vagy a kiadóhivatal ajtajáig terjed.

Nagy elégtételünkre szolgál egyébként Kozma Miklós ur ama kijelentése, hogy „nincs módomban leinteni a Hajdúföldet”, bár ezt egy ízben megpróbálta. Ez a kijelentés jó izlésre vall, amely jó izlés ugy magában bizonyára szintén megsokalta azt a sajtóbrigitánskodást, melyet a gyűlölség-szóró itt éveken át folytat.

Egyébként mi országos szempontból is nézzük a dolgot. A Magyar Távirati Irodának az ország számos nyomdájánál van az ittenihez hasonló érdekltsége, amely nyomdákban — tisztára véletlen volna? — olyan szellemű lapokat állítanak elő, mint az itteni Hajdúföld, bár durva hang, izléstelen modor tekintetében ez viszi el a pálmát.

Ami már most a Hajdúföld handabandázásait illeti, azokat el lehetne intézni mindjárt cikkének a címénél, mely így szól: „A sajtótisztességért”. Ez a sajtó mer tisztességről beszélni, amely éveken át modorával, hangjával megcsufolt minden tisztességes sajtómunkát, mely szótárát szenay-iratok példájából vette és főleg ne merjen sajtótisztességről beszélni most, mikor a honvédelmi miniszter felfigyelős szemé rájuk irányozódik. Egyelőre ugyan csak cáfolják, hogy Csáky miniszter arra készül, hogy valamilyen formában távol tartsa a hadsereg tagjait a Szózat és a Nép c. lapok ártó tendenciájától, de amit ezeknek a pesti lapoknak debreceni függvénye, a Hajdúföld művel, az tényleg a honvédelmi miniszter jó szemének tekintetere való. Hosszu ideig folyt az az uzus, hogy a Hajdúföldet megrendelték a hadsereg helybeli alakulatai számára. Az előfizetési díj a katona zsoldjának levont részletéből került ki és reggelenként századok szerint mentek jobb sorsra

érdemes magyar katonák, — mint a menáziért — a Hajdúföld nyomdájába a frissen nyomott, mételyező lappédányokért, amelyekben az államrend felelős első tényezőit, a kormány tagjait, hogy egyebet ne idézzünk: „hordó tetején ágabóknak” írták. Sajtótisztesség egyrésztől elfogadni, sőt kijárni az ilyen kénszerelőfizetést, másrésztől támadni a kormányzatot, melynek egyik integráns része a hadügyi igazgatás.

Legyen ennyi elég az általuk védett „sajtótisztességéből”. A többi hazug állításra csak röviden tényeket említnék: a Tiszántuli Hirlap részvényesei sorában soha sem szerepelt Bangha páter. A régi részvényesek közül csupán Lindenberger prelátus vált meg részvényeitől, de ő is sulyt helyezt rá, hogy ne idegen kezekbe, hanem a lapvállalat vezetésének kezébe jusson a részvénytulajdonosság. A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalatnál két évvel ezelőtt éppen a részvénytöbbséget játszotta ki a kisebbség és juttatta a többséget az MTI-nek. A Debreczen szerkesztőségének feltett szándéka volt, hogy kerüli a vidékies polémiajáványt, de fennállásunk óta a Hajdúföld eleddig — rövid három hónap alatt — 27 lapszámában támadta teljesen indokolatlanul lapvállalatunkat. Ilyen utonállást, ilyen brigantiskodást nem lehet szó nélkül tűrni. Most már be telt a mérték. Most már Debreczen városának józan ítéletű közvéleményét kérjük segítségül: ki ezzel a mételyhíntővel, ezzel a gyűlölség-szóróval, mely a „keresztény” álaré mögül mérgezi ennek a városnak nemes tradícióit és rontja azt az egészséges magyar közszellemet, — mely Debreczen városát mindenkor jellemezte.

A pénzügyminiszter betérjesztette az indemnitási törvényjavaslatot.

Kimondja a javaslat a viszonyosságot az egyes közszolgálati alkalmazottak között.

Budapest, jun. 6. Báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter a mai napon benyújtotta az indemnitási törvényjavaslatot. A törvényjavaslat címe: törvényjavaslat az 1924—25. költségvetési év első hat hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról. — A törvényjavaslat mindössze hat paragrafusból áll. Az első paragrafushoz fűzött indoklásban a pénzügyminiszter kijelenti, hogy miután a nemzetek szövetségével szemben vállalt pénzügyi programnak megfelelő előirányzat egybeállítására az intézkedéseknek egész sorát teszi szükségessé és hogy az előkészítés és letárgyalás még hosszabb időt vesz igénybe az államháztartás vitelének folytonossága érdekében gondoskodni kellett arról, hogy az állami bevételeknek teljesítésére és az állami kiadásoknak fedezésére és ezek alapján be-

folyó adókból és egyéb bevételekből az állami kiadásokat az 1924. évi IV. t.-cikkben meghatározott módon fedezhesse. Minden a törvény alapján teljesítendő kiadás és bevétel az 1924—25. költségvetési évre megalkotandó költségvetés keretében lesz beleilleszhető. Egyelőre pedig azok a kiadások és bevételek az 1923—24. évi költségvetési előirányzatnak a rovat rendszere szerinti fejezetekbe számítandók fel.

A 3-ik paragrafus felhatalmazza a kormányt, hogy az állami (polgári és katonai) szolgálat és ezzel ellátás szempontjából ezidőszert vi viszonyosságban még nem álló egyéb közszolgálati (község, rendezett tanácsú város stb) között a kölcsönös viszonyosság kimondása iránt rendelti uton intézkedjék.

A 4-ik paragrafus jóváhagyja a kormányt az az intézkedését, a mellyel az 1920. évi XI-ik t.-c. 2-ik

paragrafusának második bekezdésében megállapított, a már alkalmazásban álló állami, vármegyei és államvasuti tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat nem lehet más állásban foglalkoztatni, mint amilyen állásban már foglalkoztatva volt és nem lehet nekik semmiféle más állásnak címét vagy jellegét adományozni.

Az 5-ik paragrafus szerint jóváhagyják a pénzügyminiszter ama intézkedését, amellyel a saját használatra való dohánytermelés tekintetében az 1887. évi XLIV. t.-c. első paragrafusában foglalt tilalom alól az 1924. évre utólagra ad mentességet.

A 6-ik paragrafus a törvény életbeléptetéséről intézkedik. — A törvény 1924. július 1-től kezdődő hatállyal a kihirdetés napján lép életbe és végrehajtásával a pénzügyminisztert bízzák meg.

A nemzeti bank a jövő héten megkezdí működését.

Budapest, június 7. Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter a következőket mondotta a munkatársunknak:

A londoni tárgyalások teljes sikerrel végeztek. Popovics Sándor, aki a tárgyalások befejezéséhez utazott Londonba, a jövő héten visszajön Budapestre és akkor a nemzeti bank is megkezdí működését.

10-én összeül a népszövetségi tanács.

Budapest, június 7. Pár nap múlva július 10-én a népszövetség tanácsa újból összeül ezúttal Genfban. Mr. Smith népszövetségi főbiztos számítesetre sem fog megjelenni a genfi konferencián, hogy betérjessze első jelentését az eddig folytatott munkásságáról. Meg fogja állapítani, hogy Magyarország eddig eleget tett a külföldi kölcsön felvételéhez megkívánt előfeltételeknek.

A magyar-szerb tárgyalások.

Budapest, június 6. A Belgrádban folyó magyar-szerb tárgyalások során a két kormány megbízottainak eddig a következő kérdésekben sikerült egyezmény tervezetekben megállapodni, amelyeket alá is írtak:

1. A kettős megadózottság elkerülése tárgyában.
  2. Utlevél és vizumkérdések.
  3. A kölcsönös vasutiforgalom ügye.
  4. Vámügyek.
- A tárgyalások tovább folynak.

Seipel kancellár állapota.

Bécsből jelentik: Este 8 órakor Seipel kancellár állapotáról a következő jelentést adták ki: Hőmérséklet 37,7, érverés 104, lélekzés 28. A lélekző szervek állapota változatlan, a közérzés kedvező.

Massaryk hadsereg főparancsnoki lobogója.

Prága, június 6. Hivatalosan közlik: A köztársaság elnökének tegnapi délelőtti átnyújtották a cseh hadsereg főparancsnokának lobogóját. Az elnök megköszönte a lobogót, melyet a hadsereg parancsnoki jogoknak gyakorlásakor fog alkalmazni. A köztársaság elnökének lobogója a főparancsnokság szimbólus jelvénye és az elnök helyét jelöli meg gyakorlatok, szemlék alkalmával, háború esetén pedig a hadműveletek területén.

Leszállítják a cseh hadsereg létszámát.

Prága, június 6. A képviselőház honvédelmi bizottsága tegnapi ülést tartott. Az ülésen a kormány az a javaslatot tárgyalta, amely a hadsereg létszámát 150 ezer emberrel 120 ezerre szállítja le. A javaslatot szótöbbséggel elfogadják.

Japánban nagy az izgalom az amerikai bevándorlási törvény miatt.

Londonból jelentik: Kobei jelentés szerint az amerikai bevándorlási törvény ellen való tiltakozásként két japán alaitvaló öngyilkosságot követett el. Az izgalom egész Japánban növekszik. Több város bojkottálja az amerikai árut. Néhány tokiói orvos közölte, hogy beleg amerikai nem kezel.

A szerbek félnek az olasz beavatkozástól.

Fellázadtak a kormánypártiak.

Belgrád, jun. 6. Az itteni sajtó egy részét erősen nyugtalanítja az Olaszország magatartása. A „Politika” így ír:

Az egész olasz sajtónak az a törekvése, hogy a szerbeket állítsa oda mint az albán polgárháború előidézőit, másrészt, hogy szükségesnek lássák megbízást adni Olasz országnak a rend helyreállítására.

Diplomáciai körökben különbözőképpen magyarázzák Bordreró olasz követnek Belgrádból való gyors elutazását. A diplomaták úgy találják, hogy az olasz követ elutazásával szemben helyesebb lett volna, ha vele Belgrádban megbeszélésre jöhettek volna össze, azonban ő valószínűleg római felhatalmazásra a Belgrádból való távozást találta alkalmasabbnak akkor, amikor az idegen beavatkozás kérdése napirendre került.

Belgrád, jun. 6. Debarból származó jelentés szerint az elbasszáni kormánycsapatok között lázadás tört ki. — A Beogradszki Novostinak szkutarii jelentése szerint Tirana a felkelők kezébe került. — Az „Aqua” nevű olasz torpedóromboló Valona elé érkezett.

Hegedüs volt pénzügyminiszter gyengélkedik.

Graz, jun. 6. Hegedüs Lóránt dr. volt pénzügyminiszter Lazsnitzlőpén Graz közelében él egy szanatóriumban, ahol dr. Miglitz kezeli. — Utóbbi időben állapota mind jobban javult, újabb azonban ismét gyengélkedik, aggodalomra terjedelmesen semmi ok nincsen.

A nyári szünet előtt letárgyalja a nemzetgyűlés a fővárosi törvényjavaslatot.

A pártközi értekezlet megállapodásai.

Budapest, június 6. A nemzetgyűlés mai ülése alatt Szcitovszky Béla elnöklésével pártközi értekezlet volt az elnöki fogadóban. Az értekezleten résztvettek egy a kormánypárt, mint az ellenzéki pártok vezető tagjai. A tanácskozás tárgya a nemzetgyűlés nyári szünete volt.

A polgári ellenzék nagyobb része Haller István, Friedrich István, Ugron Gábor, Rassay Károly, Vázsonyi Vilmos és Meskó Zoltán oly értelemben nyilatkoztak, hogy maguk sem tartják helyesnek az indemnitási vita folytatását, amennyiben a kormány közvetlenül az indemnitási tárgyalás után azonnal letárgyalja a fővárosi törvényjavaslatot, tekintettel arra, hogy ennek a javaslatnak bizottsági tárgyalása is már befejezést nyert és a sürgősséget a tárgyalásnál kimondták. Ezek szerint ennek a javaslatnak letárgyalása után a nyári szünet azonnal kezdetét veheti.

Pártkülönbség nélkül hangsúlyozták azt, hogy a nemzetgyűlésnek a nyári szünetre feltétlenül szüksége van, mert eltekintve attól, hogy öt éven keresztül már nyári szünet nem volt, figyelembe veendő az a körülmény is, hogy a nemzetgyűlés tag-

jainak tekintélyes része agrár képviselő, akik az aratási és cséplési munkálatoknál jelen kívánnak lenni. Egyébként is a szándék és az azt megelőző törvényjavaslat farsagát és kimerítő tárgyalása egészségügyi szempontból is szükségessé teszi azt, hogy a nemzetgyűlés tagjai pihenőhöz jussanak.

Ez az állásponttal szemben a fájvédő csoport, a szociáldemokrata és a Kossuth párt ellenkező véleményt nyilváníttak és semmire se vállaltak garanciát.

A kormánypárt az ellenzéknek azt a megnyilatkozását, hogy az indemnitás után a fővárosi törvényjavaslatot tárgyalják, figyelembe veendőnek tartja és a maga részéről, tekintettel arra, hogy a polgári ellenzék az indemnitási hajlandó rövid idő alatt letárgyalni, azon a véleményen van, hogy a fővárosi törvényjavaslat letárgyalásának sem lesz komolyabb akadály.

Szcitovszky Béla Bethlen István grófot informálni fogja a tárgyaláson törtétekről. A kormány lesz hivatott arra, hogy a nemzetgyűlés további munkarendje és a nyári szünet tekintetében a végleges döntést meghozza.

Folyik a vámtarifajavaslat tárgyalása.

Csendes nap a nemzetgyűlésen.

A nemzetgyűlés tegnapi tárgyalásán folytatták a vámtarifa javaslat tárgyalását. A harmincadik eszortot eredeti szövegben fogadták el. A harmincegyedik csoport a vas- és fémipari termékek vámjáról szól. Görgei István előadó egy-néhány stiláris módosítást ajánl. — Farkas Tibor 50 százalékos mérséklést javasol. A javaslatokhoz leg-bővebben Sándor Pál szól hozzá. — Fárhuzamot von e vámszempontjából köztünk és Ausztria között. A mi vámnak sokkal magasabb. A Kovácsolt vas alkatrészekről szóló szakasznál több módosítást ajánl és ő a leszállítás mellett foglal állást. Ausztria, ugymond, ezeket a kérdéseket sokkal helyesebben intézte el. P. o. a kályha ipar terén, egy Meidinger kályhára 250—900.000 korona vámot vetettek ki. Rosszallását fejezi ki, hogy ilyen fontos ügyeket 2—3 óra alatt intéznek el.

Erdélyi Aladár: Két hétig tanácskoztunk.

Sándor Pál: A hírlapok két órai tanácskozásról írtak.

Bíró Pál egységspárti válaszol Sándor Pál felszólalására, Hivatkozik arra hogy a bizottság ülésén már alaposan letárgyalta valamennyi vámtételt. Most alakult ki az a vélemény, hogy ennél a csoportnál a vámtételek magasas van nak felállítva. Különben is az emelés csak látszólagos. A nyersanyagok és a félgyártott termékek vámentesek.

Vargha Gábor a kaszákra és kapákra vonatkozó vámtételeknél megállapítja, hogy ezek vámtételei egyáltalán nem magasak, sőt attól fél, hogy az Ausztriával kötéendő kereskedelmi szerződés alkalmával még lejjebb kell ezeket szállítani, a mi végzetes lenne szépen fejlődő kasza iparunkra.

Szakács Andor a mezőgazdasági és háztartási cikkek vámtételeinek leszállítását kívánja a kaszákra és kapákra vonatkozó vámtételek kivételével.

Förster Elek indítványozza, hogy a 31-ik csoport kifogásolt tételei felett ne egyenként, hanem az összes tételek felett együttesen döntsön a Ház.

A többség elfogadja az indítványt.

Saly Endre a konyhaedények vámtételeinek leszállítását kívánja. Sándor Pál, Kabók Lajos és Dénes István módosító indítványt tesznek a csoport vámtételeinek mérséklésére.

Az elnök kérdésére a Ház a csoportot az előadó módosításával fogadja el. Az összes többi indítványt elveti.

Sándor Pál beszédének a legközelebbi ülésre való elhalasztását kérte, mit megadtak neki.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Bud nem lép fel Győrött.

Június 22. és 23-án lesz a választás

Budapest, jun. 6. A győri II. választókerületben, ahol a Miakics halálával megüresedett mandátumra új választást írtak ki, az egységspárti programmal fellépett Bud János helyettes pénzügyminiszter visszalépett. A győri mandátumért most hárman küzdenek: Bernolák Nándor volt népjóléti miniszter keresztény ellenzéki, Malasics János szociáldemokrata és Chalupka Károly kisiparos.

A választást június 22. és 23-án tartják meg.

Olimpiai bélyegeket hoztak forgalomba.

Budapest, június 6. A Magyar Atlétikai Szövetség olimpiai bélyegeket hozott forgalomba, amelyek izlées kiállításuk folytán bárkinek kedves emléket jelentenek. Rendkívül olcsóságuknál fogva lehetővé teszik, hogy mindenki elősegíthesse pár fillérrel azt a nagy célt, hogy magyar fiaink a külföldön a magyar névnek becsületet szerezzenek. Az emlékbélyegek 1000 koronáért kaphatók minden postahivatalban, dohánytársaságban és sportegyesületeknél. A Magyar Atlétikai Szövetség azzal a kéressel fordul az egyes irodákhoz, hogy levezetésükkor naponként egy-két levéltre ragasszanak egy-egy olimpiai bélyeg. A nyílt üzleti kirakatokban helyezzenek el egy-egy sorozat bélyeg. A vendéglősök pedig minden üveg pezsgő címkejére ragasszanak egy-egy olimpiai bélyeg.

„A halálraítéltség rögeszméje elmúlt.”

Páris, jun. 6. A Magyar a Tempsben „Rögeszme” címen hosszabb cikkben beszámol magyarországi tapasztalatairól.

Két évvel ezelőtt Magyarországon kétségbeesve elkecseregetten agónizált etikai és erkölcsi egyedülvalóságában. Mióta azonban a szövetségesek és a népszövetség felé fordultak, a magyar életerő és kitartás nagy erővel jelentkezik. Magyarország kezd bizni jövőjében. Viszonya szomszédai iránt megjavult. Ezek most bátorítják az új építési munkájában. A kivitel emlékedése további biztosító eleme újja-ébredésének. A halálraítéltség rögeszméje elmúlt. Az erkölcsi s anyagi újjáépítés munkáját azonban végig kell vinni. A félton megállani rosszabb volna, mint ha a felépítést egyáltalán meg sem kezdték volna.

A francia kommunisták Millerand lemondása mellett.

Párisból jelentik: A kamarában a kommunisták indítványt nyújtottak be, hogy a kamara világosan foglajjon állást Millerand lemondása mellett.

Painlevé elnök kijelentette, hogy az indítvány alkotmányellenes, ezért nem bocsájtható szavazásra.

Hantos Elemér népszövetségi szakértő.

Budapest, jun. 6. A nemzetek szövetsége Genfből felszólította Hantos Elemér volt államtitkárt, hogy vállalja el a nemzetek szövetségének szakértői tisztségét Magyarországon. Hantos ennek a megtisztelő felszólításnak eleget tett és első feladata volt kimerítő pénzügyi szakvéleményt dolgozni ki, amelyben vizsgálja Magyarország mai gazdasági helyzetét. Ezt a jelentést, amelynek kidolgozására Genfből kérétek fel, rövid időn belül meg is küldi a nemzetek szövetségének.

A vámtételek ügyében folyik a vizsgálat.

10 tisztviselőt elbocsátottak.

Budapest, jun. 6. Néhány héttel ezelőtt 47 tisztviselő ellen vizsgálat indult meg a fővármihivatalban. — Az eddig lefolytatott vizsgálat eredményeképpen a fővármihivatal 47 tisztviselője közül 10 tisztviselőt a legsúlyosabb itélettel, hivatalvesztéssel büntettek, a többi tisztviselő közül a vizsgálat elfolytatásának idejére többeket állásukból felfüggesztettek, egy részük azonban megmaradt hivatalában.

Az új orosz követ látogatása a bécsi magyar követnél.

Bécs, június 6. Oroszország új bécsi követe: Anen, a múlt héten törént akreditálása után most bemutatkozó látogatást tett majdnem az összes követségen. Nagy feltűnést keltett, hogy a szovjet követ ezt az udvariassági aktust a magyar és a spanyol követségen sem mulasztotta el. Tetszést keltett, hogy a követ három követséget mellőzött és pedig a romániai, a svájci és a francia követségeket.

A német kancellár nem szereti, ha a németek sokat utaznak

A birodalmi kormány tudvileg úgy rendelkezett, hogy német alattvalók csak alapos okokból kaphatnak engedélyt külföldi utazásra s mindannyiszor 500 aranyárka a kiutazási engedély díja. Ez a rendelkezés általános elégedetlenséget okozott s a gazdasági tényezők a kereskedelmi érdekképviselőkkel egyetértőleg minden követ megmozgattak, hogy a magas kiutazási díj eltörlését kieszakozzák. Ennek ellenére az illetékes szakminisztériumok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az 500 aranyárka tarifát még inkább megdrágítják, azokat a kivételes eseteket pedig, melyekben díjmentesséklésnek volt helye, egyszerűen megszüntetik.

A rádió telefon bemutatója.

Budapest, június 6. A Magyarság ma este 7 órakor mutatta be a Zeneakadémia nagytermében — amelyet a megjelent előkelő közönség zsúfolásig megtöltött — a modern hírszolgálati technika vívmányát, a rádió-telefont. Az estély szerepeit a Magyar Távirati Iroda helyiségeiben a rádió mikrofonok előtt adták elő az előadók. Apponyi Albert gróf szöveget intézett a magyar közönséghez. A világhírű szónok ez alkalommal először tett nyilatkozatot rádió-hullám közvetítésével. Ezután Sándor Erzsébet kamaranékesnő, a m. kir. operaház művésznője énekelt, Hegedűs Gyula szavalt, Groh Klára hegedűművésznő Schubert Ave Máriaját adta elő.

Letartóztatták az Iparbank 100 millió sikkasztóját.

Budapest, június 6. Az Iparbank bűnvádi feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az Erzsébet körüli fiók részvényletéltől mintegy 100 millió korona értékű részvényt elcsikkasztott. Kiderítették, hogy Vadász Sándor 24 éves banktisztviselő költséges életmódot folytat. Előállították a főkapitányságra, ahol beismerte, hogy már régebb idő óta lopja a részvényeket, azokat eladta és saját céljára fordította a pénzt. A megtévedt banktisztviselőt letartóztatták.

Elítélt hírlapíró.

Budapest, június 6. Magyar Kurir: Markos Gyula a legutóbbi választások alkalmával, a győrszentmártoni választással kapcsolatban szerepelt. Ez alkalomból több rágalmozó sajtócikk jelent meg a pannonhalmi Szt. Benedek-rend ellen a Herkópatér c. lapban. A győri törvényszék a vádlottat 18000 korona fő s 11000 korona mellékbüntetésre ítélte, de a vádlottak a kir. táblához flebbezték. A tábla ma tartotta meg ez ügyben a tárgyalást, és jóváhagyta a törvényszék ítéletét, de a pénzbüntetést felemelte 300.000 korona fő és 150.000 korona mellékpenzbüntetésre.

A francia kormányválság. Millerand elnöknek mégis sikerülni fog kormányt alakítani.

Páris, június 6. Millerand, köztársasági elnök ma fogadta Chaumet, Clotz és Thomson volt minisztereket, Frederik Brunet képviselőt, a francia szocialista párt vezérét továbbá Franklint és Beuillont. Thomson, midőn eltávozott az Elysée palotából, kijelentette, hogy szilárdan meg van győződve olyan politika szükségességéről, amely a

baloldali pártokra támaszkodik, — mindazonáltal ellene van minden oly eljárásnak, amely beleütközik az alkotmányos rendbe. Ennélfogva nem csatlakozik ahoz a hadjáratához, melyet Millerand elnökkel szemben indítottak. Brunet képviselő kijelentette, hogy neki az a benyomása, — hogy az elnöknek sikerülni fog a minisztériumot megalakítani.

Uruguay csak nehezen győzött Hollandia csapata fölött.

Az eredmény Uruguay javára 2:1.

Páris, jun. 6. Az olimpiai labdarúgó mérkőzések középdöntőjének második meccse Uruguay és Hollandia között ma folyt le. A játék elején Uruguay nem volt olyan jó formában, mint eddig és az első félidőben a németalföldi csapat gólhoz jutott. A második félidőben Uruguay kiegyenlített és végül is a mérkőzés Uruguay javára 2:1 eredménnyel végződött.

Párisból jelentik: Mintegy 7 ezer főnyi közönség előtt folyt le a mérkőzés.

A hollandi védelem nagy erővel zavarta meg az uruguayi csatársor kombinációit, hogy a délamerikaiak győzelme mindvégig bizonytalanak látszott.

Az első gólt a hollandusok lőtték

az amerikai kapus hibájából. Uruguay ezután nagy lendülettel támadott, amit folytatott a második félidőben is. Ugyszólván kapujához szögezték a hollandiai csapatot. A kiegyenlítő gólt azonban csak a második félidő 16-ik percében tudták megszerezni. A további támadásokat az erőteljes holland védelem szétverte. A 37-ik perc véletlenül meghiúsította Uruguay győzelmét olyanképpen, hogy a bíró egy korrumpálás után hihetetlenül 11-est ítélt, amelyet Uruguay góllá értékesített.

Hétfőn lesz a döntő mérkőzés Uruguay és Svájc közt. Hollandia és Svédország mérkőzések még vasárnap a harmadik helyért.

Borzalmas családi gyilkosság Sátoraljaujhelyen

Letartóztatták a vagyonéhes fiút.

Sátoraljaujhelyből jelentik: Alsóregmec községben a vasárnapról hétfőre virradó éjjelen meggyilkolták özyegy Almágyi Mihályt, tizenöt éves leányunokáját és súlyosan megsebesítették tizenkétéves fiunokáját. A holttesteket összezuzott fejjel és késszurásoktól eredő tántorgó sebekkel találták. Megtalálták a szobában a kalapácsot, a mellyel az áldozatok fejét bezúzták, a kést, amelytől a szurások származtak és a véres borotvát, a mellyel az áldozatok nyakát átvágták. A kalapács, kés és borotva Al-

magyi huszonkétéves unokájáé, Almágyi Mihályé. A nyomozás Almágyi Mihályt gyanúsítja a tett elkövetésével. Kezén, arcon és ruháján vérfoltokat találtak és tanuk vallják, hogy Almágyi Mihály több szőr megfenyegette nagyanyját, hogy elteszi láb alól. Az öregasszony ugyanis nem akarta vagyonát a fiúnak átadni, hanem megakarta osztani Almágyi Mihály és testvérei között. akik szintén áldozatul estek most a gyilkosságnak. Almágyi Mihály tagad.

Titokzatos tragédia Kolozsváron Két nővér halála.

Balintianu, egyet. tanársegéd, lakásán, a szalonban, eszméletlen állapotban találta cselédjét, Apahidan Annát és ennek Lukrécia nevű hugát. — A mentők megállapították, hogy a két leány szublimátot ivott. Apahidan Anna már régebben foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Mikor Kolozsvárra került, szerelmes lett egy munkás legénybe, de mivel azt hitte, hogy ez szerelmét nem viszonozza, felakasztotta magát a padláson. Már-már fuldoklott a kötélen, mikor Lukrécia nevű huga az utolsó pillanatban levágta.

Ugy látszik, Apahidan Anna nem mondott le az öngyilkosságról, de rejtélyessé teszi, hogy mellette megmérgezve találták hugát is. A nyomozás vezetőiben az a gyanu támadt — hogy nem kettős öngyilkosságról, hanem gyilkosságról és öngyilkosságról van szó. Apahidan Anna

ugyanis nem nagyon örült annak, hogyhuga megmentette az életét. — Konyhakéssel támadt a hugára és ezt kiabálta: Ez a gyilkosom, aki az életemet megmenti.

Alig sikerült megmenteni az életmentőt akkor az öngyilkosjelölt ördögése elől. Nagyon valószínűnek tartják, hogy Lukrécia ismét megakarta akadályozni nővére öngyilkosságát, mire Apahidan Anna hugát is megmérgezte, hogy így végrehajthassa szándékát. A két leány egyelőre eszméletlen állapotban fekszik a kolozsvári kórházban és a rejtélyre csak akkor derül világosság, ha magukhoz térnek és ki lehet őket hallgatni.

Hirdessen a „Debreczen”-ben !!

LEGZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB
FÉRFIRUNA SZÖVETEK
 csak
FELDEHM DEZSŐNÉL (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BE.

Ma 12 órakor nyílik meg a Cserkészkiállítás.

A IX. Cserkészkerület csapatai egy évi munkájának gyümölcsét mutatja be a mai kiállításon, mely 12 órakor nyílik meg a ref. főgimnázium rajztermében. A fiatalok, még pedig a dolgozó magyar ifjuság lelke nyilatkozik meg azokban az igen változatos tárgyokban, melyek három napon keresztül gyönyörködteik az érdeklődő közönséget. A kiállítás hétfőig tart. Belépődíj 2000 korona. A kiállításra még visszatérünk.

A Főreáliskola majálisa.

Az állami főreáliskola növendékei a tanári kar minden egyes tagjának, a szülőknek és az intézet barátainak részvételével kitünően sikerült majális rendeztek csütörtökön a Nagyerdőn. A viztorony előtti tisztás az egész napon át kacagástól, daltól volt hangos. Növendékek, tanár és szülő kedves együttérzéssel ünnepeltek meg egy terhes, fárasztó iskolai közeledő végét. A főreáliskola tegnapi majálisa méltán csatlakozott a múlt éveknek kedves emlékü majálisaihoz. A rendezés és ellátás fárasztó munkájában az intézet tanárai kara és azok élén Zalay János igazgató és Pálffy Béla apát buzgólkodott. És igen természetesen a tanárok feleségei és a hölgyek, kiket első sorban kellett volna megemlítenünk, volt, egy kedves nap emlékével gazdagabban tért haza.

Stresemann a szocialisták ellen.

Berlin, jun. 6. A kormánynyilatkozatról folytatott vita során Stresemann külügyminiszter is felszólalt és visszatámasztotta a német nemzetiek és nemzeti szocialisták támadásait. Ami a háborúért való felelősség kérdését illeti, kijelentette, hogy Németország kormánya hajlandó a kérdést szőnyegre hozni, mihelyt valamennyi okmány a nyilvánosság elé jutott. A szakértői előterjesztés a jóvátételi kérdést megfosztotta hatalmi jellegétől és a gazdasági kérdések légkörébe helyezte át. Annak elismerésére, hogy Németország nem tud fizetni, az a Ruhrvidék megszállását megfosztja erkölcsi alapjától. A megszállt területen dolgozókkal szemben csak egyet mondhat, azt, hogy csak az ellenőrzés engedhető meg, amit Berlinből javasolnak.

Olvassa a Debreczent

Szabó János
 uri divat és egyenruha szabóságában készülnék a legdivatosabb férfi ruhák a lehető legjutányosabb árban.
 Ref. bérpalota, a Nagytemplommal szemben

Direkt importált
Kávé különlegességek
 Soemanick,
 Arany Jáva,
 Mocca,
 Nelsbery,
 Menado,
 Domlago,
 Maragogy nyersen és pörkölve
Kontsek Gèza
 Debreczen, Kossuth-utca.

Hírek

Ünnepi istentiszteletek.

A ref. templomokban:

Pünkösdi első napján.

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Révész Imre, ágendázik Ury Ferenc, délután 5 órakor prédikál Gerzsenyi István. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Szele György, ágendázik Keresztury József, délután 3 órakor prédikál Seres Béla. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Baja Mihály, ágendázik Gabor András, délután 5 órakor Keresztury József. Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Zambory Sándor, délután 3 órakor prédikál Mikó Sándor. Ispolyi templomban délelőtt 10 órakor prédikál és ágendázik Papp Imre, délután 3 órakor prédikál Kiss György. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Vajda László. — Nyilas-telepen délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Rózsa Sándor. Szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Uray Sándor. Kórházban (belső klinikán) prédikál és urvacsorát oszt dr. Ferenczy Gyula. Augusztai szanatóriumban délután 5 órakor prédikál és urvacsorát oszt Uray Sándor. Fogházban délelőtt 8 órakor prédikál és urvacsorát oszt Erdélyi Sándor. Tanyákon prédikálnak és urvacsorát osztanak: Macson Konrad Zoltán, Ohat-Telekházán Kocsis János, Ondód Kádár-dűlőn Sipos Imre, Ondód Vedres-dűlőn dr. Veres István, Fancsikán Kovács János, Pacon Mezei Béla, Halápon G. Nagy Béla, Szepesen dr. Erdős Károly.

Pünkösdi második napján.

Oratóriumban délelőtt 8 órakor cserkész zászlóavatáson prédikál dr. Révész Imre. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Keresztury József, délután 5 órakor Kiss György. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Kiss György, délután 3 órakor Keresztury József. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Seres Béla, délután 5 órakor Gerzsenyi István. Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Gerzsenyi István, délután Seres Béla. Ispolyi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Mikó Sándor, délután 3 órakor prédikál Mikó Sándor. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Gabor András. Tanyákon prédikálnak és urvacsorát osztanak: Bánkon Baja Mihály, Elepen és Hegyesen Kocsis János, Ébesen Zambory Sándor, Nagycserén Ury Ferenc, Pallag pusztán (Gazd. Ak.) Uray Sándor, Külső klinikán Kántor József.

A Kálviniák Templomegyesülete Vegyesnékara tanulási órát hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6—7-ig a Tanió Otthonban (Egyház hivatal udvarán, keresztépület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó József kántor, karnagy.

Az ev. templomban.

F. hó 8-án, ünnep első napján délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Farkas Győző lelkész. Olfertórium. Délután 5 órakor könyörgés.

F. hó 9-én, ünnep másodnapján d. e. 10 órakor beszél Fabry Tivadar ev. táborig lelkész, urvacsorát oszt.

— Gróf Széchényi váradi püspök temetése Orosházán. A múlt évi december 1-én Budapesten elhunyt és ideiglenesen a Kerepesi temetőben elhelyezett gróf Széchényi Miklós nagyváradi püspököt végakarátának megfelelően az általa építtetett orosházi templomban helyezik örök nyugalomra. A diszes kriptá építési munkálatai befejezésükhöz közelednek. Illetékes helyről arról értesítenek és ezután kívánják külön értesíteni helyett az érdeklődőkkel tudatni, hogy Orosházán a temetés június hó 17-én reggel 9 órakor lesz.

— A katonatisztek társasvacsorája elmarad. A Katonatiszti Lawntenniszklub június 7-re, szombatra tervezett mozielőadással és táncos egybekötött társasvacsorája a hirtelen beállott esős és hűvös idő miatt elmarad és későbbre halasztódik. Az új időpontot idejelenkorán közölni fogja a tagokkal a klub vezetősége.

Megszűnik a tisztviselők kedvezményes vasuti jegye.

Budapest, jun. 6. A szanálásról szóló törvény felhatalmazza a kormányt, hogy a köztisztviselői vasuti kedvezményeket részben vagy egészben megszüntesse. — Értesülésünk szerint a belügyminiszter leírta a városokhoz és községekhez és tudomásukra hozta, hogy a magyar államvasutak súlyos helyzetére való tekintettel július 1-től kezdve megszűnik a városi és községi tisztviselők vasuti kedvezményei.

Ez ugyan egyelőre csak elvben történik meg, mert a kereskedelmi miniszter módot ad a városi és községi tisztviselőknek, hogy úgy a maguk, mint hozzátartozóik számára bizonyos átalány lefizetés után kedvezményes utazásra jogosító igazolványt megszerezhessenek. Ezt az átalány összeget még nem állapították meg, mert ezt a kereskedelmi miniszter tartotta fenn magának.

A Mezőgazdasági Kamara

a népoktatás ingyenességéért.

A felterjesztés most van a kormány előtt.

Az ország pénzügyi rendezésével kapcsolatban felmerült annak a híre, hogy a kormány meg fogja szüntetni — kényszerű takarékoságból — az ingyenes elemi népoktatást és a tandíj-rendszert vezeti be. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az első híre azonnal felírta a kormányhoz, ezen terv mellőzését kérve. A Mezőgazdasági Kamara kifejtéi felterjesztésében, hogy épen a pénzügyi szanálás legfőbb érdekére volna veszélyes egy ilyen rendelkezés, mely a népoktatás eddigi eredmé-

nyeinek kockáztatását jelentené, holt az ország gazdasági megerősödésének legbiztosabb alapja: a mezőgazdasági népesség kulturájának erőteljes felfokozása fogja csak lehetővé tenni azt, hogy ez a népesség gazdálkodásában is fejlettebb legyen tehető. Az analfabétáknak ma is igen nagy arányszáma növekednék a népoktatás ily megráglásával, mert hiába a szigorú iskolázási kötelezettség, ha a mezőgazdasági szegényebb néprétegek nem bírják el a magas tandíjakat.

Közeledik a sáskaveszedelem.

Karczagon megkezdtek az irtást.

A Tiszántúlon évről-évre ismétlődik a sáskaveszedelem. Ahol kellő módon az irtásról nem gondoskodnak, ott minden anyasáska után jövőre legalább kétszáz sáska fog jelentkezni. Nagyon fontos tehát, hogy a tömegesen jelentkező sáska irtása energikusan és gondosan megtörténjen. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara megállapította a múlt héten, hogy Karczag határában nagymérvű a sáskaveszedelem. Minthogy a sáskairtással foglalkozó állami közegek máshol nagymérvű elfoglaltságuk miatt nem jöhettek, a fenyegető veszedemet és súlyos helyzetet látva, a Mezőgazdasági Kamara maga vette át az intézkedést Karczag városával, megállapodás alapján; a debreceni Gazdasági Akadémián levő sáskairtó gépeket azonnal ki-

vitték Karczagra és másnap már a Mezőgazdasági Kamara növényvédelmi felügyelőjének és egyik gazdasági akadémiai tanárnak közös vezetésével megkezdődött az irtási munka, amely a karczagi határról, de jövő évi következményeiben a szomszédos határokról is súlyos károkat fog elhárítani. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ezzel kapcsolatban felhívja az érdekelt gazdákat, hogy saját érdekükben törekedjenek az irtást minden erejükkel elősegíteni. — Egyéb vidékekről is ha valahol tömegben nagyobb foltokban jelentkeznék sáska, jelentsek azonnal a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához, hogy az irtásra névze tájékoztatást, nagymérvű veszély esetén sürgős elősegítést nyújt hasson.

— Lindenberger János apostoli helynök Hosszupályiban. A közelmúlt napok egyikén Lindenberger János dr. prépost apostoli helynök a közeli Hosszupályi községbe utazott ki, ahol a róm. kath. egyháznál ugynevezett apostoli helynöki látogatást tartott. Dr. Lindenberger János prépost Hosszupályiban Kovács Rezső plébános vendége volt és ott időzése alatt meghallgatta a hosszupályi róm. katolikus hívek előterjesztéseit.

— Bérmlás a vidéken. A közeli napokban Kriszton Endre az egri érseki püspökség segéd püspöke a Tiszántúlon bérmlaköruton

lesz. Így szerdán június 11-én Püspökladányban, csütörtökön június 12-én Karczagon, pénteken június 13-án Nádudvaron részesít a róm. kath. hívek között megbérmálándókat a bérmálás szentségében. A segéd püspököt bérmautján elkíséri Kovács debreceni segéd lelkész, aki a püspök fogadtatásához szükséges előkészületek megtétele végett az említett helyekre kiutazik.

— A jövő héten kedden lesz a sertésvásár. A városi tanács közölte, hogy a Pünkösdi ünnep miatt a sertésvásár napját folyó hó 9-éről folyó hó 10-re keddi napra helyezte át.

Növendékhangverseny a zeneiskolában.

Szépszámu közönség érdeklődése mellett folyt le f. hó 5-én este egy újabb műsora a zenei hangversenyeknek, melyet közép és kiművelési osztálybeliek szolgáltattak. A növendékek technikája és előadása eredményes zenei nevelésre vall úgy a magasabb, mint az alsóbb fokon.

Egyaránt dicsérhető a növendékek és kitűnő tanáraik munkája, melynek eredményeképpen olyan nagyszerű zongorajátékot hallhattunk, mint a III. akad. osztálybeli Győrössi Ilonka. Nagy taps jutalmazta Váradi Szabó Klára és Jakab Klára szép játékát is. Rácz Jenő szintén érdemes megemlítenünk, ki több szám kíséretét is játszotta szóló darabjain kívül. Az énektanszak egyik értékes növendékét: Kiss Ilonkát egy Schubert és egy Mendelssohn dal előadásában élvezhettük. Kellemes csangós hangja nagy hajlékonyságot árult el.

Az est egyetlen hegedűse: Tankó Béla volt, ki Beriot 9. hegedűversenyét játszotta szép technikai felkészültséggel. A közönség elragadtatással tapsolt a tehetséges növendéknek, kinek játéka igazi műveltséget jelentett nem egy helyen. A Molnár Sándor játéka már tele volt szélsőséges rafináltsággal, kiélezett dinamikai hatásokra törekvő zenei pózokkal.

Az utolsó szám a vegyes énekkar két gyönyörű darabja volt, mindkettő a „Bánk bán”-ból. Hammerstedt János mesteri vezényletével minden szépséget kihozott ez az énekkar Erkel klasszikus muzsikájából s sok őszinte tüsszal jutalmazta a szereplőket. (N.)

— 30 éves találkozó. A debreceni alsófokú kereskedelmi iskolát 1854. évben végzett növendékek „baráti fogadást” tettek, hogy 10 évenként találkoznak. Felkészen emnélfogva volt tanuló társaimat, hogy e hó 9-én pünkösdi másodnapján délelőtt 9 órakor a debreceni kereskedelmi társulat dísztermében a 30 éves találkozó jelenjenek meg. — Családtagokat is szívesen látunk. Schön Arthur.

— A kereskedelmi iskola tanulmányi kirándulása. A debreceni társulat kereskedelmi iskola növendékei dr. Heger Flóris, Huber Ferenc, dr. Márton Béla és Nagy Kálmán tanárok vezetése alatt tegnap reggel Debrecen tanulmányi kirándulást rendeztek a Debreceni Pótkávé gyár Diószedi-uti ipartelepére. A növendékek megtekintették a gyár összes helyiségeit, géptermeit, expedíciós osztályát s irodahelyiségeit. A pompás tanulmányi kirándulás után tapasztalatokban gazdagon tértek vissza.

— János vitéz moziszekecs személyes szereplőkkel az Urániában.

— Az első zsidó vitéz. Budapestről jelentik: A vitézi szék eddig zsidót nem vett fel tagjai közé. Legutóbb mégis felvettek egy zsidót is a felavatandók közé. Weisz Sándor komédi, binarmegyei rőtöske-reskedő az új vitéz, jelenleg 27 éves, 18 éves korában vonult be és három évet szolgált, mely idő alatt arany vitézségi, két nagy és kisértő vitézségi éremmel tüntették ki és fokozatosan szakaszvezetővé léptették elő.

— Adócsalás. Bóde Sándor tavaly májusban Deák Lajosnéól megvásárolt egy lovat 135.000 koronáért, azonban a lovat sem a maga nevére nem iratta, sem a köteles forgalmi adót nem róta le. Később eladta ugyanazt a lovat Vince Lajosnának, aki a forgalmi adó lerovását szintén nem tartotta magára nézve kötelezőnek s ezáltal megkárosította a kincstárt. Eljárás indult ellentük s a bíróság a tegnapi tárgyaláson jogerős n 220—220.000 koronára büntette őket.

— Szabó László elsőrendű uri szabó. Angol szövetek raktára Debrecen, Széchenyi-utca 1.

A Modern Kabaré ma reggel 5-ig nyitva

MŰVÉSZESTÉK a Hungária kávéházban

június 10-én és 11-én, kedden és szerdán.

Közreműködnek:

Kezdetre 10 órakor

Belépő díj nincs

Asztalok telefonon lefoglalhatók. Telefon 62

HEGYI ANNA a „Király Színház” volt primadonnája,

VIRÁGH JENŐ a „Pesti Kabaré” művésze,

SINAY EDE a „Kis Komédia” művésze,

H. HEIDELBERG ALBERT zeneszerző.

József főherceg gondol hős katonáira.

Az olasz harctér véres poklait meg járt debreceni bakák élénken emlékeznek még a legendás hírvészre: József főhercegre. Gyakran megfordult közöttük s szívesen beszélgetett az egyszerű katonáival. Sokan őrzik még ma is szeretettel egy-egy ilyen beszélgetés emlékeit.

Az olasz harctéren járt Deli István is. Meg is sebesült, meg is rokkant. Most aztán Deli István, a rokkant katona, a városi tanáshoz kérelmet adott be. Valahogy meg kell élni rokkant szervezettel is s Deli István úgy gondolta, hogy a Hatvan utca 20. számú ház előtt egy éppen megérszedett árusító helyre költözik. Ott fog árulni gyümölcs-, zöldség- és cukorka-neműeket. Azt kérte a tanácsotól, hogy adják át neki a helyet. S hogy a dologban annál biztosabb legyen és hogy jó ajánlólevéllel állithasson a tanács elé, Deli István József főhercegtől, egykori főpáncsnokától kért támogató sorokat. A főherceg udvarnagyi hivatala meg is adta.

A tanács pedig megadta az engedélyt.

— **A reáliskola majálisán elveszett barna bőrtokban egy fekete karkölő óra.** A becsületes megtalálót kérem, hogy az órát, amely emlék, jutalom ellenében juttassa el a Debreczeni Hírlap szerkesztőségébe Csapó-utca 10. szám.

— **Különös szerencsétlenség.** Tegnap délután 1 órakor Ujpesten a viztoronynál Halla Márton 48 éves munkás egy nagyobb üveget vitt magával. Utközben elesett és a szétszóródó üvegtörödékek a nyakát elvágta. A mentők haldokolva szállították a gróf Károlyi kórházba.

— **János vitéz moziszeccs személyes szereplőkkel az Urániában.**

— **Hasba rugta a ló és meghalt.** Az elmúlt napok egyikén hájós kimeneteli szerencsétlenség történt a közeli Egyek községben. Kovács József 26 éves egyéki gazdasági cseléd szolgálatadójának istállójában a lovak között foglalatkodott. Közben az egyik istállóba bekötött ló hasba rugta. Ugy találta rá eszméletlenül. Azonnal orvost hívtak hozzá, de nem lehetett megmenteni. Belső vérzés következtében meghalt. Az esetet bejelentették a kir. ügyészségnek, aki a temetési engedélyt megadta. Egyidejűleg az egyéki csendőrségi vizsgálatot indított annak megállapítása céljából, hogy az esetről a gondatlanság gyanúja nem terhel-e valakit.

— **Gondatlanságból okozott emberölés.** Kiss Júlia debreczeni cseléd lány gyermekfűrésztés közben egy kis időre eltávozott. A magára hagyott gyermek belefutott a vízbe. Kiss Júlia ellen megindult az eljárás és ügyében tegnap tartott fő tárgyalást a debreczeni törvényszék. A bíróság megállapította a bűnösségét, de tekintettel arra, hogy igen sok mentő körülményt tudott a javára felsorakoztatni, csak három hónapi fogházbüntetést szabott ki rá.

„Antisano!” izzacás ellen. Halálozások.

Tegnap a következő halálozásokat jelentették be az állami anyakönyvi hivatalhoz:

Nagy András földműves Klapka-utca 38. ref. 58 éves, Kovács László Pogány-utca 5. rom. kath. 23 napos. Szilágyi János Honvéd-u. 51. ref. 1 éves. Czinczer Mária komorna ref. 16 v. s. Kerekes Balint ref. 4 éves, Péterfia-dűlő 22. Czifra György földműves g. kath. 47 éves, kórház, Jónás Mór Ferenc József-u. 58. izr. 60 éves, Szemán János Haláp 167, r. kat. 52 éves, Pataki Júlia Baros-u. 9. ref. 65 éves, Tulipánt Mária Wolafika-u. 8. ref. 13 hónapos, Kasza István Mester-u. 31. ref. 61 éves

Pünkösdi két ünnepén a Stefánia-szövetség nagyszabású jótékonycélú gyűjtést rendez.

Sátrak és gyűjtőurnák az egész városban és a Nagyerdőn. Támogassuk az emberbaráti célokat.

A Debreceni Stefánia Szövetség pünkösdi vasárnapján, kedvezőtlen idő esetén pünkösdi másodnapján — anya- és csecsemővédelmi céljaira — **utcai gyűjtést rendez.** A Hungáriánál, Bika szállónál, Kistemplomnál, Nagytemplomnál, Csapó utcánál a városháza előtt, Passagenál, Szent Anna utca sarkán, Royal előtt, Kossuth utcán a színház előtt, a Szent Anna és Batthyány utca sarkán lesznek a gyűjtősátrak felállítva, ahol a különböző jótékony egyesületek — (MANSz, Evang. Filléregylet, Kálvinisták Templomegyesülete, Szocialis Misszió, Izr. Nőegylet stb.) kötelekbe tartozó urasszonyok és urleányok fogják a közönség adományait állítani. A Kossuth utcán, a színház előtt a színészek sátra lesz felállítva. Az ünnep első napján délután, a Nagyerdőn, a csöszháznál, a Dobos helyén lesz egy-egy sátor felállítva, ahol hűsítő italok, sóskifli stb. fog kiszolgáltatni; ünnep másodnapján a Dobos helyén lesz egy sátor felállítva.

Felhívjuk a közönség figyelmét arra a nemes célra, amelynek szolgálatában a szövetség jótékony akciója rendeztetik. Az anya- és csecsemővédelem városunkban már pár év alatt is igen szép eredményt ért el. Jelenleg már **négy anya- és csecsemővédő intézet működik Debreczenben, ahol naponta rendeléseket, különféle orvosi vizsgálatokat végeznek ingyen, a szegény sorsu csecsemők és anyák részére.** Mondhatni, hogy a szegény néposztály a szövetség intézményei által ingyen orvosi kezelésben részesülhetnek a szegénysorsuk is. A szövetség napi kiadásai fedezésénél nagyrésztben a társadalom segítségére van utalva s mindenkinek — nemzetünk jövője érdekében lelkiismereti kötelessége, anyagi erejét megfeszítve is áldozni e nemes célra. — Rója le mindenki e kötelességét a jótékony akció alkalmával, saját maga és nemzete érdekében.

A hajduböszörményi levéltárból két mázsa régi iratot elloptak.

Istentisztelet után követte el a lopást. A rendőrség Varga Mária személyében elfogta a tettest.

Szenzációs büntényről értesít hajduböszörményi tudósítónk. Az egyházi levéltár a református templom toronyszobájában van elhelyezve. — A levéltáros észrevette, hogy kisebb-nagyobb mennyiségű régi levelek, protokollumok és okmányok szabályos időközönként eltűnnek a levéltárból. Minthogy az eltűnt dolgok különösen kulturális szempontból nagy értéket képviselnek, azonnal jelentést tettek az államrendőrségnek. Erélyes nyomozás indult meg. A detektívek állandóan figyelemmel tartották a templom környékét s azokat az egyéneket, kik szorosabb kapcsolatban voltak a templommal. A munka eredményre vezetett s tegnap

Varga Mária személyében sikerült elfogni a tettest. Varga Mária **közös háztartásban élt a harangozóval** s tőle lopta el a levéltár kulcsát. A lopásokat mindig istentisztelet után követte el. Két mázsa tehető azoknak az iratoknak a sulya, miket lassanként ellopott. Bevallotta, hogy a sorozatos lopást nem mindig egyedül hajtotta végre. Segítőtársát azonban még nem sikerült elfogni. Varga Mária bevallotta azoknak a kereskedőknek a nevét is, akiknél mint csomagoló papírost értékesítette a régi leveleket. A rendőrség azonnal sorba járta az üzleteket és így a lopott dolgok legnagyobb része megkerült.

Kavarodás egy elhullott csikó körül.

A cseléd járandóságát nem szabad vizsatartani. Törvényszéki tárgyalás

Id. Csiha Sándor, hajduböszörményi gazdálkodó beperelte cselédjét: Vasas Antalt, mert az gondatlansága által elpusztított egy csikóját s az árát nem akarta megtéríteni. Az eset még 1923-ban történt. A bíróság elutasította a Csiha keresetét. Most már azután Vasas Antal jelentette fel volt gazdáját, még pedig zsarolás vétségének kísérlete miatt. A dolog úgy történt, hogy Csiha a kérdéses Csikó ára fejében visszatartott, illetve nem adott ki neki 10 mázsa csöves tengerit. Megjegyzendő, hogy a 10 mázsa tengeri már a saját padlá-

sán volt elhelyezve, mint kihapott komenció. Vasas annak idején a detektívek segítségét vette igénybe, akik ki is adták neki a jogos járandóságot. A mai fő tárgyaláson azaz védekezett a vádlott, hogy a cseléd törvény értelmében a gazdának joga van a még ki nem adott járandóságból kárpótolni magát, ha a cseléd önként nem hajlandó a kártérítésre. Ebben igaza is volt Csihának, csak azt felejtette el, hogy a most szóban forgó termény már kiadott járandóság volt. El is ítélte a bíróság 200.000 korona pénzbüntetésre. — Az ítélet ellen az ügyész is, a vádlott is felebbezték.

Értékes fémtermékek Frank Edenél.

Cséplesztésre benzint, motorolajat, petrolaumat és ásványvölgyi termékeket

gyári árban szállít **MAYER és HOLLER** olaj-, gépkendős és vegyi debreceni telephelyi ipari gyár k.-t. Budapest.

A debreceni kir. rendeltség központi irodája Ferenc József-u. (Mac-u.) 42. Telefon 7-77 és 13-34. **Ferenc Hoffer Sándor.**

Temetkezési vállalatot létesít a KANSz Debreczenben.

A közszolgálati alkalmazottak nemzeti szövetségének debreczeni törvényhatósági választmánya egy temetkezési vállalatot létesített, amely működését folyó hó 10-én kezdi meg. E vállalkozásnak az a célja, hogy az amugy is nehéz anyagi viszonyok között élő közalkalmazottaknak, illetve családjuknak épen a gyász legszomorubb perceiben siessen segítségükre, hogy a temetkezés költségeit a maga méltányos és ugyszólván önköltségi áraival lényegesen enyhítse s emellett tisztas temetkezést nyújtson.

A vállalat teljesen altruisztikus alapokon épült fel, célja nem a nyereséskedés, hanem a sorsosapás sulyos helyzetében való segítség és mindenkinek készséggel rendelkezésére áll, aki hozzá fordul.

A vállalat a Hangya keresztény fogyasztási szövetkezet Rózsa-utcai központi irodájában (Telefon: 989.) folyó hó 10-étől kezdve délelőtt 8-12-ig s délután 2-6-ig állandó megbízottat tart, aki a gyászoló felekek a szükséges felvilágosításokat készséggel megadja, azonkívül a temetkezések közvetlenül is megrendelhetők a vállalat telephelyén, mely a Bárczi-utca 3. sz. alatt, a Jancsó Kálmán és társai cégnél van elhelyezve (Telefon: 10-35.).

Mivel ez a vállalkozás a KANSz. törvényhatósági választmányának kezelésében áll, már ez maga biztos garanciát nyújt arra, hogy ez a magas erkölcsi alapokon álló foglalkozás mindenkor csak azt fogja szem előtt tartani, hogy a hozzájárulóknak jóindulatu és igazgi gyámolítója legyen.

— **A tisztviselő szövetek kiosztása.** Hosszu huza-vona után végre megkezdődik a tisztviselő ruhaszövet kiosztása. Ertesítésül szerint minden tisztviselő, aki szövet illetményét megkapta, Sztepanov kiváló szabómesterhez siet, akinek műhelye Darabos-utca 44. sz. alatt van s hol a legolcsóbban kiváló kiállításban készülnek a tisztviselő ruhák.

— **János vitéz moziszeccs személyes szereplőkkel az Urániában.**

Házasságkötések.

A mai napon a következő házasságok kötődtek meg az állami anyakönyvi hivatalban:

Asztalos Lajos—Bujdosó Henával, Tóth Péter—Bakóczy Erzsébettel, Fáy Árpád—Farkas Rózával, Trnka Tivó—Pirgyes—Német Mária Katalinnal, Földi Sándor—Orosz Júlia Máriával.

x **Tűkőgyártás, üvegesztelés, régi tükörök újjáöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalat Sziv-utca 14/15. Telefon 35-6.**

— **Minden vasárnap és ünnepnap PORTER SÖR-csapolás a Vasuti vendéglőben.**

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

Milyen idő várható.

Meteorológiai Intézet jelentése. Hazánkban az éjszaka folyamán keletkezett zivatarok kiterjedtek az egész országra. Az ezekkel várt csapadék több helyen számottevő volt. Időjóprognózis: Nyugatról erősülendő szél 5-6 h. Felmelegkedéssel.

A „Debreczen” telefon száma: 789.

Gyönyörű nyakkendők Frank Edenél.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Junius 7. Hárem, C bérlet.
Junius 8. Délután: Üldöz a pénz, operette.
Este: Hárem, vígjáték.
Junius 9. Délután: A három grácia operette.
Este: A kék postakocsi, operette.

HÁREM.

Vajda Ernő a szellemes dialógusok íróművésze, de nem szerencsés szcenarizója. A Hárem, a szerelem, a házasságon belül felújított szerelem ügyes, érdekes párbeszéde. A nézőnek, a vígjáték eleven, liktéző jelleménye dacára, kissé hosszúnak tűnnek a párbeszédek, elnyújtottak a jelenetek. Ennek a benyomásnak talán az is oka, hogy a Hárem kis színpadra készült, figyelmes, odaadó közönség elé.

A vígjáték színpadi összehatása nem tudott teljes mértékig érvényre jutni, bár az előadáson meglátottak a hivatott rendező odaadó, lelkiismeretes munkája. De mintha hiányzott volna valami biztosság az egyes jelenetek egymásbakapcsolódásában, az előadás vígjáték-szerű rohanós folyamatában. Talán kevés próba után került színre a Hárem.

Császár Rózi, a Csokonai-színház új drámai szendéje tulajdonképpen ezen az estén mutatkozott be. Végre egy megfelelő klasszisz szerepet kapott, ahol színes hangskáláját minden változatában érvényesíteni tudta. Császár Rózi Clára szerepében kitűnő képességekről adott bizonyítékot. Ez a két-életű szerep igen nehéz és nagyon próbára tevő. Szerencsésen megoldotta. Teljes sikerében osztoztak a többi szereplők is. Csapó Mária, Rolkó József és Rajz Ferenc, Soós Mihály, ez a kitűnő prózai együttes, amely biztos támasza a szintársulatnak és biztosítéka kevésbé jó vígjátékok sikerének is. Epizód-szerűben Turchy Jolán és Virágháty Lajos izléssel megjátszott alakításal tünt fel.

(L. K.)

4 színházi iroda jelentései:

Hárem, Vajda Ernő kitűnő francia vígjátéka egy csapásra hódította meg a közönséget, mely nem győzött eleget kacagni a nagyszerűen beállított helyzeteken és tapsolni a pompás együttesnek.

Lázás érdeklődés mutatkozik Rózsahegyi Kálmán, a Nemzeti színház illusztris művészeinek keddi „A vén gazember” és szerdai „Süt a nap”-ban vendégszereplése iránt, annyira, hogy ajánlatos a jegyekről mielőbb gondoskodni.

Mozgósínházak jelentései:

Uránia.

Sanghai Grisette, dráma. Eredeti helyszíni felvételek. Dr. Gólya bácsi burleszk.

Víg-színház-mozgó.

Kacagató-est, csupa „Ó” burleszkekből összeállítva. „Ó, Kis gazda, Arvák lovagja, Maraton futó stb.

Jón, Istenlélet, Sziget rejtelmek, Felhőkaróó szerelem, Cesarina.

Meteor-mozgó.

Vasárnap, pünkösd napján „Mammon”, nagy attrakció.

Hétfőn, pünkösd második napján „A kis vandor muzsikás” Jackie Googánnal. Előadások mindkét napon 5, 7 és 9 órakor.

Molykár ellen

legjobban megóvja a Villanyerőre berendezett legmodernebb Szörme megóvó intézet

Lipcel Szörmeház

Bika épület. József kir. herceg-u. 1.

A klinikai telep lesz a villamos végállomása

Mint ismeretes, a MANSz debreceni főlkja akciót indított abban az irányban, hogy a villamos vasutnak nagyterdei végállomása a klinikai telep mellé kihelyeztessék. A lelkes asszonyok ebben az irányban megkeresték a várost, a kultusz-kormányt, a HÉV igazgatóságát is és fáradozó-suk — úgy látszik — nem volt eredménytelen. Ugyanis — mint értesülünk — a rendkívül fontos ügyet tárgyalta a városi tanács és kimondta, hogy a kihelyezési költségek

egyik felét tartozik a Helyiérdekű viselni, míg a másik felének egyrészt a város, másik részét a kultusz-kormány vállalná. A város ilyen értelemben megkeresi a HÉV igazgatóságát és felir a kultusz-kormányt.

Ha a megkereséseket hamar elintézik, úgy, mint értesülünk, a villamos végállomást még a nyáron ki fogják helyezni. Hogy ennek milyen nagy jelentősége lesz minden tekintetben, az mindenki előtt ismeretes.

Keresztül-kaszi

az országon mindenütt lopott.

Külföldön is gyakran megfordult. — Huszéves bűnöző karrier.

Mint jelentettük a Debreczen tegnapi számában, a rendőrség elfogott egy veszedelmes zsebtolvajt Pollák Dávid személyében. A nemzetközi zsebtolvaj bünlajstromát a rendőrségen tegnap készítették el és arról az alábbiakat jelenthetjük:

Pollák Dávid, pécsi születésű 35 éves, de már 20 év óta folytatja a zsebtolvajmesterséget és éveket töltött börtönben. Március hó végén szabadult ki Zalaegerszegről a szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselő hűtő felépése folytán és — nyomban hozzáfogott régi mestersege folytatásához. Bár örökre kitiltotta a rendőrség a főváros területéről, Zalaegerszegről egyenesen Budapestre utazott és Szondi-utca 28. sz. alatt lakó édesanyjától 50.000 koronát kért.

Naptárt vett és onnan böngészte ki a vásárokat. Simontornyan volt vásár. A lócsiszárnak öltözött, magyar nadrágot és eszimat viselő, bambaságot tetető zsebtolvaj a legelső vonattal Simontornyára utazott és ott a vasuti állomáson a nagy tolongásban ismeretlen kiscgazda zsebéből kilipta a 300.000 koronát tartalmazó börtárcát, a tárcát eldobta, a pénzt megtartotta és visszautazott Budapestre, ahol állítása szerint Dobozy-utca 43. sz. alatt özv. Horváth Gáborné régi ismerősénél szállt meg, mint ágyrajáró.

Pr napig vigan élt Budapestben, ahol találkozott Laufer Jenő régi zsebtolvaj társával, akivel Baranyasilyre utazott a vásárra. — A dombóvári állomáson sikerült ismeretlen kiscgazdától ellopni a tárcát — Laufer Jenő mesteri falazása mellett. A pénzen megosztottak és elváltak. Pollák Dávid visszatért Budapestre, ahonnan 2 napi pihenő után Győrbe, onnan Zircere utazott, ahol Wolff Ernő barátjával találkozott, akinek ő falazott. — Wolff eret is vágott az egyik utason és 800.000 koronán osztoztak. Megint visszautazott Budapestre, ahol vigan élt, majd pénze fogytával Horváth János és Fekete Pál paraszt falazókkal Keszthelyre utazott, ahol ismeretlen kiscgazdától 670.000 koronát és 10 koronás aranyat tar-

talmazó pénztárcáját lopta el. Ismét visszautért a fővárosba, mert „csak ott lehet élni!”

Pár nap mulva Aszódra utazott, de a vásár nem sikerült, csak a vasuti állomáson vágta ki valami kofa zsebéből 75.000 koronát tartalmazó zsebkötőt. Majd elutazott Balatonlélere a vásárra, ahol Függe Jó zsef segítségével ismeretlen „hasas paraszt” zsebéből rántotta ki a vasuti tolongásban 2.500.000 koronát tartalmazó tárcáját. — Budapestben pihen 5—6 napig, majd pénze fogytával Hováth és Fekete nevű parasztfalazókkal a Tiszántulra tette át tevékenysége színhelyét: Dévanyára utazott a vásárra, hol még nagyobb vágást csinált. A károsult kiscgazda zsebéből 2 millió 700 ezer koronát tartalmazó pénztárcáját mesterfogással emelte ki. Pár nap mulva Miskolcra utazott Simon Sándor falazóval és a putnoki vásárra, de ott nem sikerült a vásár, mert a csendőrök 6 cigányasszonyt és 3 cigányt azzal vettek őrizetbe, hogy az egész bandát letartóztatják ha az állomáson zsebtolvajlás lesz, míg el nem utaznak. A cigányok — mind zsebtolvajok — ismerték társukat és megfenyegették, hogy elárulják a csendőröknek, ha „dolgozni” mernek. Bár kitűnő pasik voltak — buta parasztok — nem lehetett a cigányok miatt munkába fogni. Putnokról Szerencsre utazott, onnan gyalog ment Mezőzomborra, majd Debreczenbe jött szerencsét próbálni, de itt rajtavesztett, mert tetten érték.

Pollák Dávidot kihalgatása után átadták a kir. ügyészségnek. Pollák egyebekben, mint már megírtuk, nemzetközi zsebtolvaj. Megfordult a háboru alatt sok európai nagy városban s Magyarország legtöbb városában végig garázdálkodott.

Szappanok **OLCSÓ**
Kölnivizek **ÁRUSÍTÁSA**
a Forgalmi Illatszertárban, Piac-utca 21.
Reklámárak a k'rakatokban!

Elcserélném

Károly Ferenc József-ut 58. sz. alatt levő

4 szoba, fürdőszobával, s szobának használható dupla ablak és ajtóval ellátott nagy zárt verendával, parkirozott udvarral, azonkívül nagy gazdasági udvarral, istállóval, cselédlakással ellátott lakásomat a város belterületén levő 5—6 szobás lakással. Folyó évben még a lakáshoz tartozó 6000 négyszögöl gyümölcsös és szőlővel, valamint konyhai veteményekkel, lucernával és zabosbükönnyel bevett területet is átadnám a folyó évi termésrel együtt.
A lakásom 1917-ik évi bére 800 korona.

Tudakozódní lehet: 505. telefonszám alatt.

Sport

Előkészületek

a Debreceni Uszók versenyére

Nagy érdeklődés mellett folynak az előkészületek a Debreceni Uszók Egyesületének vasárnaphoz egy hétre tartandó nagyszabású uszóversenyére. A nevezési határidő 11-én este 9 órakor jár le. A versenyen Debreczen uszóbajnokain a Tiszaészakkerület uszói és uszóbajnoknői is részt vesznek. Kimagasló pontja lesz a versenynek a hölgyek versenye, különösen pedig a műugrás. A versenyre keddtől kezdve jegyek előre válthatók a Margit-fürdői uszoda pénztáránál, a Méliusz papírüzletben és Frank Imre divatárú üzletében, Piac utca 43. Az előre megváltott jegyek 20 százalékkal olcsóbbak.

A Debreczeni Uszók Egyesülete

A Debreceni Uszók Egyesülete júlyó hó 8-án, vasárnap d. e. 10 órakor a Hungária külön termében vezető-ségi gyűlést tart.

Tájékoztató a Romániába távozó munkásokhoz.

Debreczen város polgármestere a következő felhívást adta ki:

A m. kir. földművelésügyi miniszter legutóbbi rendelete folytán a Romániába utazni szándékozó munkásokat az ottani helyzet felől az alábbiakban felvilágosítom és őket ezáltal a felesleges költségtől és károsdástól megkímélni kívánom, mert is tudomásukra hozom, hogy Romániából származó értesülés szerint a munkanélküliség következtében a román hatóságok a belföldi munkapiac védelme érdekében olyan rendszabályokat léptetnek életbe, mely az idegen munkások helyzetét nagyon megnehezíti.

A jelek szerint ez az állapot tartósan igérkezik és arra lehet számítani, hogy a Romániába utazó munkásaink, lefizetvén a vizum díját — tartózkodási engedélyük lejártáig — kiutasítottak, mielőtt annyi kereshetnének, mint amennyi utiköltségük fedezésére szükséges. A kiutasítás egy rendelet alapján történik, mely szerint mindazon idegenek, kiknek Romániában tartózkodását állami érdek nem indokolja, el-távolítandók az országból. Az idegen munkások tartózkodási engedélyének meghosszabbítása továbbá csak akkor engedélyeztetik, ha ottmaradásuk szükségességét munka- és ipar-felügyelők együttesen vélelmezik. — Ezen hozzájárulás azonban attól függ, vajjon az illető munkás belföldivel pótolható-e. Kézenfekvő tehát, hogy ilyen eljárás mellett a magyar munkások ott tartózkodása nagyon bizonytalan és igen gyakori a panasz a tekintetben is, hogy a teljesített munkát az ottani munkaadók nem fizetik ki, hanem visszaélve a hatóságoknak a munkanélküliség leküzdésére életbeléptetett rendszabályaival, különböző ürügyek alatt a munkást kiutasítják.

KALAPOK
HERMANN ES
FRIEDMAN
Piac-utca 10.
Bihayai Szem-ben.

Közgazdaság

Ismét lanyhaság a tőzsdén.

A hétfői rendezés és realizálási főekvés lejjebb szorította az árakat. A kispapírok nagy árhullámzásokat szenvedtek, több papír jegyzését fel függesztették. A vezetőpapírok iránt nem mutatkozott nagyobb érdeklődés.

A kontremín nagyobb arányú bankéledásai megállították a kisebb értékek előretörését.

A prolongáció következtében sok árú került a piacra. Zárlat felé a hangulat gyenge, a kurzusok a mai középnyívó alatt mozognak.

A tőzsdéidő után megállott az árak lemorzsolódása. — A legtöbb piacon tartott árak mellett esereltek gazdát a prompt részvények.

A prolongálást simán bonyolították le, nagyobb differencia csak a favorizált arbitrázs papiroknál mutatkozott és a nehéz értékeknél.

A kispapírok lanyhasága is megszűnt. Árfolyamok:

Ker. Bank 1805 prolongáiva (1405), M. Cukor 3400 (3450), Stummer 3400 promt. Georgia 540 (550), Kőszén 3750 (3850), Pesti Hazai 4515 (4580), Ganz Danub. 3650 (3720), Leszám. 89 (91), Hazai bank 225 (227), Salgó 725 (740), O. Hitel 241 (245 fél), M. Hitel 630 (645), Angol-Magyar 65 (68).

Zürichi zárlat

Páris 2855, London 2452, Newyork 569, Milánó 247, Berlin 136, Bécs 80, Varsó 109, Budapest 61, Bukarest 242 fél, Belgrád 685.

Terménytőzsdé zárlat.

A mai terménytőzsdén az irányzat a gabonaművekben és takarmány-cikkben szilárdabb volt. A buza 5000 koronával drágult. A forgalom igen csekély volt.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 327 fél—330, egyéb 322 fél—325; 79 kilós tiszavidéki 335-40, egyéb 330—35; rozs 280—85, árpa 300—320; zab 320—27 fél, tengeri 272 fél—80; korpá 230—35.

A devizaközpont árfolyamai:

Egy darab	Pézt (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	89550 K	92200 K
Angol font	384400 K	397400 K
Hollandi forint	33300 K	34500 K
Francia frank	4510 K	4650 K
Svájci frank	15650 K	16200 K
Léva	640 K	650 K
Cseh korona	2920 K	2690 K
Lei	380 K	400 K
Lira	3900 K	4020 K
Dinár	1060 K	1110 K
100 n. márká	— fill.	— fill.
Lengyel márká	125'65	125'20
Osztrák korona	—	—
Napoleonarany	316000 pánz.	—

A budapesti értéktőzsdé hivatalos árfolyamai ezer koronákban.

A legalacsonyabb, legmagasabb és záróárfolyamok 1924 június 6-n.

Bankok:	Pesti Vikt.	Transdan.	Kőbánya	Kőbánya	Sörgyárak és szeszipari vállalatok:	Dunánt. seru.
Angol-osztr.	255	258	260	52	Baróti	52
Bosny. agr.	70	—	70	55	Részvénytárs.	41
Iparbank	—	—	—	170	Temesi szesz	925
Fabank	67	70	72	15	Fővárosi sör	20
Földhitelbank	425	460	430	42	Gschwindt	28
Hazai	222	230	222	310	Győri szesz	5
Hermes	56	60	55	165	Keglevich	6
Hungária	—	—	—	32	Királyautó	5
Szlovén jelz.	73	76	75	38	Östermelő	275
Lloyd-bank	13	14	14	38	Gummi	580
Magyar hitel	637	660	638	28	Német mezőg.	330
Ingatlan	255	260	255	156	Vasutforg.	—
Cseh bank	31	33	31	156	Interrexim	31
Forgalmi bank	48	49	48	33	Star	26
Jelzáloghitel	123	135	130	93	Pannonia sör	198
Keresk. hitel	31	33	31	10	Turul cipő	—
Leszámítoló	88	92	88	11	Unio	90
Általános	14	—	14	143	Szolnoki	8
Amerikai	9	11	10	92	Pálfaival	30
Magy.-nem. b.	31	32	31	13	Faipari vállalatok:	—
Olaszbank	22	23	23	17	Mercurfa	5
Közp. jelz.	11	12	11	13	Cserző	—
Városi bank	9	10	9	87	Dunaharaszti	5
Mercur	18	18	16	3775	Egyesült fa	—
Nemzeti	37	38	37	100	Formir	18
Osztrák hitel	242	246	243	100	Guttmann	500
Keresk. bank	1380	1435	1390	42	Hazi fa	155
Verkehrsb.	—	—	—	42	Honi fa	11
Wiener B.	—	—	—	44	Kőrösbányai	46
Atlantica	53	58	53	175	Kronberger	16
Takarékpénztárak:	—	—	—	728	Lignum	98
Belvárosi	31	34	32	14	Hitelfa	26
Lipótárosi	10	12	10	14	Amerikai	17
Kőbányai	16	17	15	14	Erdő	—
Egyes fős.	180	186	182	15	Magyar Lloyd	76
Ált. takarékpénztár	180	190	192	14	Malomsoky	10
Moktár	220	230	228	13	Nemzeti fa	740
Pesti hazai	4475	4550	4510	13	Lichtig	8
Biztosítók:	—	—	—	13	Oia	590
I. Magy. Bizt.	10250	11000	10500	13	Rézbányai	160
Fonclére	260	275	265	13	Slavonia	110
Magy.-franc.	—	—	—	13	Thék	—
Jég	200	215	205	13	Nasici	2600
Pannonia b.	—	—	—	13	Viktória b.	7
Malmok:	—	—	—	13	Zabolai	120
Back-malom	65	68	66	13	Zentai	150
Borsod-misk.	145	150	147	13	Erdőbirt.	30
Concordia	48	53	49	13	Közlekedési vállalatok:	—
B. csabai	67	70	69	13	Adria	2175
I. bpesti gm.	150	155	151	13	Közuti	39
Törökszentm.	28	30	29	13	Városi	45
Gizella	54	58	57	13	BUR	—
Hungária	105	120	109	13	Délivasut	80
Király	36	—	36	13	MFTR	355
				13	Levante	305
				13	Miskolci	40
				13	Nova	170
				13	Államvagut	660
				13	Telex	111

Ferencvárosi sertésvásár.
Nyílt vásári maradvány 787. Erkezett 170. Árak: könnyű 23—25, nehéz 25—26. Zártvásári maradvány 3; érkezett 34; leadatott 20. Árak a fentiek.
100 takarékkorona egyenlő 133 papirkoronával.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r.t.
Nyomatott a Tiszántúli Hirlap nyomdájában.

Gyönyörű nyakkendők Frank Edénél.

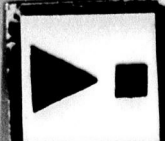
Jégek ellen

legelőnyösebb feltételek mellett biztosíthat a

Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 26. SZ. (VÁROSI BÉRPALOTA.)

Hirdessen a „Debreczen“-ben !!

GARAI és Testvére férfi és fiuruha nagyáruháza Bika szálló épület.

Értesíti a t. vásárló közönséget, hogy

férfiszabó üzemének vezetését

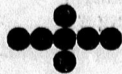
Schönfeld ur, a Népjóléti Hivatal férfiszabó osztályának vezetője átvette.

Mérték szerinti szabóságunkat dusan felszereltük a legjobb hazai és külföldi szövetekkel.

Vezető szabásunk szabásban, cégünk pedig anyagban a legjobbat olcsóért adja.

Tisztviselő és főiskolai hallgató urak

ugyanolyan kedvezményben részesülnek, mint a Népjóléti Hivatal szabóosztályánál.

Köszönöm a cégre ügyelni!

Garai és Testvére férfi és fiuruha nagyáruháza és férfi szabósága
Bikaszállóépület

Sikerült

ismét egy nagyobb tétel partit árut beszereztem a **legfinomabb** pipere (angol, mandula, ibolya) Klein, Schön stb. elsőrendű márkaszappanokból, melyet a mai naptól kezdve ismét **reklám árban** árusítok kilogrammonként **49.000 K-ért**

Legújabb, szezonációs reklámom: **1 kg prima szegedi házi szappan 17.000 K**

Fürdősapkák raktáron!

HORVÁTH SÁNDOR „ELITE” ILLAT-SZERTÁRA Piac-utca 64. szám.

MOLYKÁR ELLEN

szörme és téli ruhák beraktározását felelősség mellett elvállalom, ugyancsak 00000 bőrök kikészítését 00000

Köváry

szűcs. Piac-u. 42. Pannónia szálló udvar

Beti és Havi

részletfizetés mellett készítek öltönyt és kosztümöt.

TEGDES J.

női és férfi szabó Péterfia-u. 42. sz.

Szilágyi Jenő

penzkölcsönt közvetítő és értékpapír kereskedő irodája 18960 és 13063 számú iparendélyek alapján.

Debrecen, Csapó-utca 19. Telefon 5-66.

BEJEGYZETT KERESKEDŐKNEK és ipari vállalkozóknak, valamint gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetítek pénzkölcsönt rövidebb és hosszabb időtartamra.

MAGÁNTÖKÉK KIHELYEZÉSÉNEK közvetítését vállalom és azokat teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tökékek kihelyezésénél kívánatra kamathozadék tényleges buzába is átvehető.

TÖZSDEI MEGBIZÁSOKAT LEBONYOLITOK, helyi takarékpénztárak és bankok részvényeit bármilyen mennyiségben veszek és eladok. A helyi értékek napi arfolyamát bárkinek is felkérésére díjmentesen közlöm.

Legszebb kalapok Frank Edénél.

ROSSZ

gazdasági viszonyok között előlőknek fontos tudnia, hogy

1 Horgolt selyem nyakkendő . . .	13,000
1 Ajoursó vászon női ing . . .	45,000
1 Férfi alsó nadrág . . .	47,000
1 Fehér vászon zsebkendő . . .	7,500
1 méter 120 cm széles gyapjú schewiott . . .	55,000
1 pár jó fekete női harisnya . . .	12,000
1 pár férfi kötötti zokni . . .	7,900
1 m mosott madoplán sifon . . .	19,800
Goldberger voile maradékok . . .	20,000
1 drb 2 galléros angol sephir ing sima . . .	79,000
1 drb pohárkendő . . .	12,500
1 Pique elejű férfi ing . . .	95,000
1 Damaszt törülköző . . .	25,000
1 m angol férfi öltöny kelme . . .	135,000

Liberthy óriási választékban.

Brüll Ernő
Debrecen, a Városházával szemben, Kis-Debrecen épület
Cégre tessék figyelni!

Jól megérdemelt feltűnést keltett a budapesti Áru- mintavásáron a

RIVIERA

pipere és gyógyszappanművek részvénytársaság
(Budapest, Rökk Szilárd-u. 10)

kiállítása!

Egy kereskedő se mulassza el annak megtekintését.

Kölni vizek szappanok és puderek

bel- és külföldi illatszerek legolcsóbb beszerzési forrása a

„PARFUMERIE ILONA”

SZENT-ANNA-UTCA 1. SZÁM.

KÜLÖN MANICÜR.

Kölni vizek deklaj 800 K-tól.

Egy kiló legjobb minőségű szappan 20 ezer korona.

MINDENT MEGTUD

??

ha naponként megveszi és átolvassa a délután öt órakor megjelenő „Tiszántúli Hírlap”-ot és a reggel hat órakor megjelenő „DEBRECZEN”-t.

APRÓ HIRDETÉSEK.

RÉSZLETFIZETÉSRE. Pálincakőmosó- és lekvárfőzőüstök legolcsóbban kaphatók részletfizetésre is Mándoki művesnél Debrecen, Arany János utca 18. sz. alatt. Telefon 12-42.

ELSŐRENDŰ kárpitos Szabó József Varga-utca 1. Szent Anna-u. sarok. 1666. hencserek raktáron.

E héten olcsó árban vásárolhat szappan, Kölnviz stb. cikkeket **a Forgalmi Hlatszertárban.** A kirakatban olcsó árak!

OLCSÓ és jó paplanok csak Szilágyi Józsefné paplan varrodájában készítenek Homokkert, Szabó Kálmán-utca 8 szám.

HENCSEK, plüss, szövet, bő, vászon, diványok, afrik lőszőr macracok, szalon és börgarnitúrák készen kaphatók Debrecenzsiky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalom.

BOCZONÁDI MÉRÉSZEI CIRKUS
eladása **BAKOS** vezetésében
CSAPÓ-utca 88. sz. Telefon 6-20

SZOBALÁNYT keresek azonnalra. Jelentkezés Biharkeresztesen. Beöthy főhadnagy.

OLMOT vesznék bármilyen mennyiségben Varga-u. 5. Nyomda.

EGY JÓMUNKÁS fiatal fodrász segéd fölvetetik Nagynál, Homokkert.

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban **VESEK.**

STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I-ső em.

ÜGYES fiu tanulónak felvétetik lapunk nyomdájában Varga utca 5. szám.

HARISNYASTOPPOLAST elvállalom. Libakert, Viola utca 22.

Mai Slágercikk!
1 üveg I-a Orosz 12500 korona.
Forgalmi Hlatszertár, Piac-utca 21 szám.

Gazdálkodók! Pézes emberek! Fázvevők. Zsidó polgártársaim.

A város egyik előkelő főutcájában **a főtérhez hatodik ház,** hirtelen közbejött körülmények miatt sürgősen eladó és végtelen olcsóért megkapható. A vételár fele újból augusztus 10-ig fizethető!

Három rendbeli lakás! Egy rendbeli utcai négy szobás, egy rendbeli utcai két szobás és egy rendbeli udvari egy szobás lakás.

Villanyvilágítás! Víz! Csatorna! Jó víz! szivattyus kut! Cseréprályhák!

Utolsó ára hét és fél vagon buza. Alku kizárva.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az ezen ingatlan feletti kizárólagos joggal rendelkező NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat központi irodája Veres-utca 9. szám. Egyedül csak ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő a foglaló is j — Telefon 13-76.